

РЕЦЕНЗІЯ
на монографію Конопельського В. Я.
«Диференціація та індивідуалізація виконання покарання
у виді позбавлення волі: поняття, зміст, реалізація
в кримінально-виконавчій діяльності України»*

Сучасна криміногенна ситуація в Україні, зростання рівня рецидивної злочинності, тенденції до скорочення числа зареєстрованих злочинів обумовлюють необхідність пошуку найбільш оптимальних напрямів, форм і методів досягнення цілей кримінального покарання, в процесі його виконання, закріплення результатів виправного впливу на засуджених. Інтеграція кримінально-виконавчого законодавства в системі міжнародних стандартів, сприйняття європейських методик поводження з засудженими в основному змінили ідеологію виконання кримінальних покарань, але ніяк не системний підхід.

Для досягнення цілей покарання, підвищення його ролі як засобу протидії злочинним проявам необхідна система заходів, що забезпечують реальну можливість застосування різних обсягів правообмежень до засуджених залежно від тяжкості вчиненого злочину, обставин його вчинення, рецидиву і особи винного. Вирішення цієї важливої задачі можливе тільки на основі диференціації виконання покарання, використання різноманітних форм його індивідуалізації та індивідуального застосування засобів виправлення до засуджених.

Актуальність рецензованої в монографії проблеми зростає в сучасних умовах зміни соціальних орієнтирів виконання кримінальних покарань та внесення суттєвих змін до кримінально-виконавчого законодавства України, що зумовило потребу у вивченні та аналізі теоретичних і законодавчих підходів до проблеми диференціації та індивідуалізації виконання покарання, виявленні недоліків при реалізації даного принципу в діяльності виправних установ.

З цієї точки зору, актуальність дослідження проведеної Конопельським В.Я. в монографії «Диференціація та індивідуалізація виконання покарання у виді позбавлення волі: поняття, зміст, реалізація в кримінально-виконавчій діяльності України» не викликає сумніву.

Все вищезазначене вказує на те, що рецензована робота має науково-теоретичне і прикладне значення в сучасних умовах розвитку кримінально-виконавчої системи України.

Необхідно відзначити, що автор вирішив поставлені перед собою завдання за допомогою вірно підібраною методологією дослідження, а саме системно-структурного, формально-логічного, історичного, порівняльно-правового, статистичного, соціологічних методів та методу наукової абстракції.

Представлену роботу відрізняє глибоке розуміння автором досліджуваної теми, грунтовне вивчення наукових джерел, критичне осмислення широкого кола позицій і поглядів на дану проблему. Характер і рівень досліджуваних проблем відрізняє глибина опрацювання матеріалу.

* Конопельський В. Я. Диференціація та індивідуалізація виконання покарання у виді позбавлення волі: поняття, зміст, реалізація у кримінально-виконавчій діяльності України: моногр. / В.Я. Конопельський. – Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2014. – 474 с.

В рецензований монографії велику увагу приділено дослідженню проблем пов'язаних з ефективністю реалізації на практиці принципу диференціації та індивідуалізації виконання покарань, а саме автор акцентує увагу на необхідності удосконалення організаційно-правових засад виконання покарання у виді позбавлення волі.

В загалі слід відмітити, що дане дослідження відрізняє оригінальність підходу автора до вирішення поставлених проблем, що стосуються визначення та обґрунтування особливості реалізації принципу диференціації та індивідуалізації виконання покарань у виправних і виховних колоніях України.

Заслуговує також уваги те, що в монографії автором обґрунтовано основні напрямки гармонізації вітчизняного кримінально-виконавчого законодавства та норм міжнародного права у сфері виконання покарань.

Теоретичне значення дослідження полягає в тому, що воно вносить певний внесок у розвиток теорії кримінально-виконавчого права в умовах розвитку кримінально-виконавчої системи, узагальнення та аналіз теоретичного матеріалу, дозволяє розвинути понятійний апарат і уявлення в області правових наукових знань: про принцип диференціації та індивідуалізації виконання покарання; його місце в системі принципів кримінально-виконавчого права; ступінь впливу досліджуваного принципу на кримінально-виконавчу політику.

Практична значущість дослідження полягає в розробці пропозицій спрямованих на вдосконалення кримінально-виконавчого законодавства. Уточнені підходів до реалізації принципу диференціації та індивідуалізації виконання покарань можуть сприяти усуненню наявних колізій та прогалин в законодавстві України.

За своєю структурою, змістом, обсягом і кваліфікаційним рівнем монографія «Диференціація та індивідуалізація виконання покарання у виді позбавлення волі: поняття, зміст, реалізація в кримінально-виконавчій діяльності України» відповідає вимогам до опублікованої монографії, що подається на здобуття наукового ступеня доктора наук, заствердженим наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 17.10.2012 № 1112, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 2 листопада 2012 р. за № 1851/22163.

На наш погляд представляється можливість стверджувати, що монографія Кононельського Віктора Ярославовича «Диференціація та індивідуалізація виконання покарання у виді позбавлення волі: поняття, зміст, реалізація в кримінально-виконавчій діяльності України» буде корисна не тільки аспірантам і студентам, а й працівникам практичних органів, а також може використовуватися в навчальному процесі освітніх установ України.

Ємел'янов В. П., професор кафедри кримінально-правових дисциплін факультету права та масових комунікацій Харківського національного університету внутрішніх справ, д.ю.н., професор

